
Materiál pro jednání zastupitelstva města konaného dne 21.9.2016

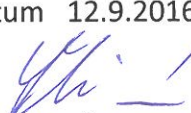

Bod programu: **Architektonický návrh na obnovu centra města a jeho přilehlých částí s přihlédnutím k historickému řešení jednotlivých prostor**

Přílohy:

Důvodová zpráva: Architektonický návrh na obnovu centra města a jeho přilehlých částí s přihlédnutím k historickému řešení jednotlivých prostor

Návrh usnesení:

1. Zastupitelstvo města Mikulov schvaluje vybranou architektonickou studii na obnovu centra města a jeho přilehlých částí, kterou zpracovala kancelář Kuba & Pilař architekti s.r.o.
2. Zastupitelstvo města schvaluje zahájení následných prací souvisejících s realizací projektu.

Zpracovala:	Odpovídá:	Předkládá:
Jméno, příjmení, funkce datum 12.9.2016 	Jméno, příjmení, funkce datum 12.9.2016 	Jméno, příjmení, funkce 12.9.2016
Ing. Jana Škrobianová vedoucí odboru rozvoje a živnostenského podnikání	Ing. Jana Škrobianová vedoucí odboru rozvoje a živnostenského podnikání	Rostislav Košťál starosta Města Mikulov

Materiál pro jednání zastupitelstva města konaného dne 21.9.2016

Název materiálu: Architektonický návrh na obnovu centra města a jeho přilehlých částí s přihlédnutím k historickému řešení jednotlivých prostor

V roce 2014 město Mikulov oslovilo k vypracování architektonické studie na akci „Architektonický návrh na obnovu centra města a jeho přilehlých částí s přihlédnutím k historickému řešení jednotlivých prostor“ čtyři architekty a architektonické kanceláře - Kuba & Pilař architekti s.r.o., ARCHSTUDIO architects & designe, s.r.o., Ing. Arch.Štěpán Děnge, ATELIÉR RAW(Rusín, Wahla).

Všichni oslovení výzvu přijali a vypracovali dle zadání studii na obnovu centra města a jeho přilehlých částí. Tyto studie jsou vyvěšeny na webových stránkách města Mikulov <http://www.mikulov.cz/mesto-mikulov/samosprava-mesta/koncepcni-a-rozvojove-materialy/>

Pro veřejnost proběhla prezentace všech studií v městském kině. Každý autor studie si obhájil své dílo sám, kde mohl zodpovědět dotazy k postupu své práce a proč návrh na obnovu centra města vypracoval právě takto.

Architektonické studie byly zaslány k posouzení Společnosti Petra Parlěře, o.p.s.

Tato společnost patří k největším organizátorům architektonických soutěží u nás.

Na základě hodnocení pana Ing. arch. Veličky a Ing. arch. Sedláka, které jsou přiloženy, byla vybrána studie kanceláře Kuba & Pilař architekti s.r.o.

Na základě studie, které město Mikulov schválí k realizaci, budou zahájeny další práce (výběr dodavatele na projektové dokumentace, vyhotovení dokumentace, zahájení stavebního řízení apod.) a následná realizace projektu.

Zpracovala Ing. Jana Škrobianová

V Mikulově dne 8.9.2016

Hodnocení návrhů obnovy centra města Mikulova.

K hodnocení byly poskytnuty 4 návrhy bez specifikace preferencí zadavatele. Hodnotitelům byly předloženy a vysvětleny výchozí podklady a teze, které klient zadal architektům jako zadání k vypracování návrhu obnovy historického centra města. Hodnotitelé byly seznámení s aktuálním stavem historického městského parteru ve vymezeném území, s širšími vztahy v centru města, jak na základě mapových podkladů, tak na základě místního šetření.

Návrh č. 1 - Ing. Arch. Štěpán Děnge, Desk architekti s.r.o.

Návrh č. 2 - ATELIER RAW

Návrh č. 3 - Kuba & Pilař architekti s.r.o.

Návrh č. 4 - ARCHSTUDIO architects & designem

Na základě podrobného prostudování jednotlivých autorských návrhů a po následném ověření svých názorů, hodnocení dílčích řešení a celkových konceptů opět na místě samém, jsem dospěl k nezávislému posouzení navrhaných řešení. V rámci maximální snahy o objektivnost tohoto hodnocení jsem si stanovil několik kritérií.

Práce s konceptuální úvahou nad daným zadáním vycházející z dochovaných materiálů a prostorových vazeb.

Práce s měřítkem a materiály v jednotlivých prostorech, které jsou vzájemně propojeny, samy jsou celkem, ale teprve vzájemně tvoří charakter místa, komponují kvalitu současné podoby a souzvuk minulého, současného a možnost budoucího.

Práce s funkčními vztahy a potřebami pro užítost těchto prostorů, míra variability, nebo naopak nutnost regulace ve vymezení aktivit, které jsou v kolizi.

Podrobnost propracování koncepčních úvah z jednotlivých hledisek (širší vztahy, funkčnost, forma, detail)

Dle výše popsaných kritérií a porovnání navržených řešení mi vyplynula jednotná metoda popisu kladů a záporů pro jednotlivé části návrhů a následné vyhodnocení návrhu s největším potenciálem pro klienta tedy obyvatele města Mikulov v zastoupení vedením města.

Severní vstup a Kostelní náměstí

Návrh č. 1

Neřeší chybějící hmotu pro možné uzavření a definování prostoru ve vstupu ze severu, prostor reguluje pouze v horizontále parteru dopravním řešením. Jednoduchou formou zdí a schodišť se snaží propojit prostor vrchního parteru s prostorem kolem kostelního pramene, což je nesporným kladem tohoto přístupu. Parter kolem kostelního pramene je však formální a umístění vegetace tuto skutečnost spíše podtrhuje. Zábradlí na korunách zdí se stává cizorodým prvkem celkového prostoru.

Návrh č 2.

Neřeší chybějící hmotu pro možné uzavření a definování prostoru ve vstupu ze severu, prostor reguluje pouze v horizontále parteru dopravního řešení. Navržená vegetace v tomto místě je spíše formálního charakteru, která není schopna tímto způsobem nahradit potřebné ukončení prostoru. Okolí kostelního pramene není řešeno a navržená zídka v horní partii v podstatě prostor ještě více rozděluje a nižší úroveň kolem pramene dále degraduje.

Návrh č 3.

Severní vstup do prostoru Kostelního náměstí jasně definuje novou hmotou zástavby, díky čemuž vzniká další předprostor na severní straně stávající a navrhované budovy, který je taktéž řešen. Parter kolem pramene je jednoduchou formou soustavy schodišť spojen s vrchním prostorem kostelního náměstí tak, že je znovu jasně definován "od fasády k fasádě".

Návrh č. 4

Tento návrh se pomocí „memoriální kulisy“ snaží definovat severní vstup. Bohužel právě forma spíše divadelní kulisy tuto snahu výrazně oslabuje. Jako jeden z dalších návrhů spojuje parter kolem pramene s vrchním parterem náměstí pomocí soustavy schodišť. V tomto případě se jedná o formu, která nemá žádná východiska ani opodstatnění a v kombinaci s travnatými parterami uprostřed této kompozice zůstává spíše bariérou pro volný pohyb. Dalším negativem je ponechání stříbrného smrku, který je nánosem dob nedávno minulých a v kontextu vnímání spojitosti vysazování vegetace v těchto dobách, jej nemůže rehabilitovat ani možnost využití pro případný vánoční strom. Naprostá nesmyslnost geografického užití tohoto taxonu v centru urbánního prostoru je dalším zápořím úvahy pro ponechání tohoto jedince na tomto místě.

Centrální náměstí

Tento prostor je jednoznačně definován jak provozem, tak formou své podstaty, všechny návrhy jej více či méně respektují a pouze doplňují v detailech či dočasných formách mobiliáře. Také užití vegetace je poměrně podobného charakteru, pouze návrh č. 1 se navrácí k formám užití stromů v okolí morových sloupů konce devatenáctého a začátku dvacátého století, která však z hlediska výtvarné a architektonické kvality mikulovského morového sloupu je neopodstatněná.

Předprostor hrobky

V tomto případě návrhy č. 1 a 2. jsou pro mne velmi formální úvahou vnášející do prostoru na první pohled snahu o řád, který však naprosto z ničeho nevychází a nepřichází. Naopak akcentace tohoto přístupu v užití vertikály navržených stromů nabourává pohled a účín monumentality fasády samotné hrobky. Díky situování celého prostoru v rámci světových stran a výšky okolních budov zde není ani opodstatnění užití stromů pro zastínění plochy v horkých letních měsících. Naopak návrhy č. 3 a 4 se snaží tento prostor účelně využít a zachovat jej jako čistý parter vůči hrobce s možností využití při adekvátních kulturních akcích. Využívají k tomuto příhodnost terénu „hlediště“ i zmíněné pozadí „pódia“. Návrh č. 3 užitím jednoduchého schodiště toto sjednocuje s ostatními částmi svého návrhu a tato forma se tak stává čitelnější než v případě návrhu č.4, který vnáší do prostoru novotvary kvádrů.

Dolní část náměstí

Možná snad proto, že na první pohled zde nelze nic moc řešit a všechno je jakoby dané, je tato část náměstí jednou z nejdůležitějších pro vytvoření si obrazu o městě. Jde o celkem dlouhou část náměstí s ulicovým charakterem, kde morfologie terénu na západní straně je zvláště v jižním cípu poměrně složitá, pokud chceme získat ucelený prostor, který má být navíc v souladu s hodnotami celého historického jádra. V tomto případě v podstatě jen jeden z návrhů a to č. 3 je v souladu s požadavky na funkčnost, užitnost, jednoduchost a zároveň reprezentativnost této části městského parteru. Návrh č. 1 se snaží o získání výše uvedených vlastností bohužel půdorys, kde existuje určitý náznak nedbalé elegance rozmístění hmot jak dočasných - mobiliář, tak umístění trvalého vodního prvku je v rozporu s možností rozmístění prvků v šikmé ploše a naopak využití protilehlé roviny pro parkování tuto část náměstí degraduje. Návrh č. 2 vnáší do tohoto prostoru opět „dělicí zídky“ a ani vynikající poezie tesaná do kamene, která se snaží tuto situaci vykompenzovat, není dost silná, aby toto rozdělení mohla omluvit. Návrh č. 4 tuto část radši pomíjí lehkou úvahou, že by se tento prostor nějak dodefinoval s odkazem na historickou podobu. Díky celistvosti přístupu v užití jednotlivých prvků v celkovém konceptu je největší potenciál pro řešení této části v návrhu č. 3. Pomocí opětovně vložených schodů, podpoření uličního parteru stromořadím do organizovaného prostoru, který je ještě navíc organizován i konceptem nočního osvětlení. Vložení vodního prvku, v prvním pohledu, zvláště na vizualizaci, prostor lineárně rozdělující,

aby po prozkoumání obslužnosti parteru, objemu této kašny a prostudování dalších důvodů pro takto ztvárněný prvek mohl člověk zjistit, že nejde o věc nahodilou či designovou, byť by se to mohlo zdát.

Prostor bývalého dobytčího trhu a jižní vstup do náměstí.

Návrh č. 1 si klade za cíl obnovit možnost místních trhů. Pozitivem je, že se v návrhu autoři neuchylují pouze do určeného prostoru, ale automaticky se snaží odpovédět na formu ukončení pohledu z náměstí, včetně daného parteru před fasádou. Bohužel i v tomto případě je navrhovaná hmota tržiště příliš formální se snahou o funkční purismus, který v souběhu s dopravním řešením této části budí spíše dojem zastávek autobusové dopravy. Také vzniklá ulička je díky velikosti podnože tržnice a rozšíření prostoru pouze o dlážděné plochy k parkování, v součtu, ne příliš útulná. S vegetací je nakládáno podobně jako ve zbytku návrhu a nespátřuji zde, žádný jasný kompoziční záměr v práci s tímto prostorotvorným prvkem.

Návrh č. 2 je veden pouze dopravním řešením a zbytkové plochy se snaží řešit za pomoci vegetace, kterou zde shledávám samoučelnou a okrašlovací, která má daný prostor zvelebit. Jednotícím prvkem konceptu se zde stávají opět opěrné zídky, které ani zde mne nepřesvědčují o své opodstatněnosti, jsou však přijatelnější, než v místě dolní částí náměstí a v rámci kostelního náměstí. Nedostatek spatřuji v absenci prezentace názoru na jižní fasádu a parter jako ukončující pohledovou osu z náměstí.

Návrh č. 3 je nejen v tomto místě velmi jasně uchopitelný a prostoru dává novou hodnotnou podobu. Velmi jednoduchými prostředky navozuje jedinečnost místa a jasnou identifikaci s regionem. Co se týče parteru a ukončení pohledu z náměstí je tento prostor opět jasně a jednoduše definován, také vertikála je důstojným partnerem v měřítku morového sloupu i když o formě by bylo nutno dále přemýšlet, aby záměr neskončil obdobou divadelních kulis návrhu č.4 v severní části centra. Samotná stavba tržnice je jednoduchá a svým charakterem naplňuje toto místo novou hodnotou jak funkční tak architektonickou. Výběr materiálu i tvarosloví tržiště plně koresponduje s jedinečností Mikulova jako výspy nádechu atmosféry italské Toskány či francouzské Provence.

Návrh č. 4 v určité formě se snaží využít prostor v severní části jako tržní plochu a v uličce vytvoření zázemí pro sklepní obchůdky, zároveň je zde prezentována snaha o znovuvytvoření vazby a dialogu meeting pointu s akcentem k morovému sloupu. Bohužel navržená forma a měřítko v prázdné ploše se jeví nedostatečně silná pro vyvážení tohoto zamýšleného vztahu. Také tvarosloví minimalizované křižovatky nepřináší do zdejšího prostoru dostatek jasně definovaných a ladných linek. Opět zde chybí prezentovaný názor na pohledové ukončení pohledu z náměstí. Podoba vsazených vstupních portálu sklepních obchůdků v kombinaci se svahem tento prostor tříští a zbytečně nevhodně komplikuje.

Záměrně jsem se vyhnul parcelaci hodnocení z jednotlivých hledisek jako doprava, vegetace, mobiliář či dezén dlažby, protože tyto jednotlivosti nejsou úplně primární (neříkám, že zanedbatelné) při celkovém konceptu a v komponování městského parteru v úvodu mnou nastíněného. Zároveň mohu říci, že jsem se těmito jednotlivostmi důkladně zabýval pro možnost objektivizování svých závěrů. Je možné se přít o přílišnou novodobost kobercového vzoru dlažby návrhu č. 3, vhodnost konzervativního dopravního řešení návrhu č. 2, umírněnost parteru kostelního náměstí návrhu č. 1, či doplnění soudobého prvku hlediště u návrhu č. 4. V celkovém fungování prostoru a práci se zadáním a samotným místem však byly jednotlivé návrhy posuzovatelné a hodnotitelné. Z ekonomického hlediska všechny návrhy pracují vesměs s přírodními materiály a podobnými konstrukcemi. Při realizaci stejných ploch a rozsahů jsou návrhy v podstatě souměřitelné, přestože v jednom případě konkrétně u návrhu č. 4 je prezentována vzhledem k rozsahu ploch nereálná cena realizace. I z tohoto důvodu není cena v tomto případě vodítkem pro rozhodování o konečné podobě náměstí, zvláště pak když tři ze čtyř návrhů jsou v rozptylu 20% pro odhad nákladů realizace. Z tohoto důvodu je i pro cenu služby architekta tento rozdíl zanedbatelný.

V rámci výše uvedených hodnocení si dovoluji tvrdit, že návrh č. 3 je nejucelenějším a nejpropracovanějším názorem a návrhem pro obnovu historického centra Mikulova a přináší jak respekt nejen k architektonickým a památkovým hodnotám, které zde v současnosti můžeme nalézt tak novou soudobou vrstvu, která má potenciál se těmito hodnotami stát. Zároveň se dle mého názoru nejedná o žádnou designovou módní záležitost, která by nepřetrvala desetiletí, a naopak věřím v dostatečně dlouhou dobu existence po kultivaci tohoto veřejného prostoru tímto návrhem, který má šanci přinést obyvatelům i návštěvníkům jedinečné a kvalitní místo pro bytování. Celá práce je i svým pojetím, rozsahem i kultivovaností prezentace nejdál před ostatními.

Toto hodnocení bylo zpracováno nepodjatě a nezávisle v duchu a v mezích etického kodexu výkonu profese autorizovaného architekta s respektem a úctou k předloženým návrhům kolegů a jejich energii do nich vložené.

Petr Velička

Autorizovaný architekt – krajinářská architektura

VYŽÁDANÉ POSOUZENÍ NÁVRHŮ OBNOVY CENTRA MĚSTA MIKULOVA

Posouzení čtyř návrhů je zhotoveno na základě vyžádání města.

Podkladem byly níže uvedené čtyři návrhy v elektronické podobě a seznámení se současným stavem řešeného území „*in – situ*“, včetně informace o smyslu zadání a očekávání zadavatele prací.

Posuzované práce autorů:

Ing. Arch. Štěpán Děnge, Desk architekti s.r.o.	- návrh č. 1
ATELIER RAW	- návrh č. 2
Kuba & Pilař architekti s.r.o.	- návrh č. 3
ARCHSTUDIO architects & designers	- návrh č. 4

a) POJETÍ POSOUZENÍ

Posouzení vychází z několika obecných i osobních premis a daností. Především z faktu, že jím je historická část města tvořící základ území deklarovaného jako **Městská památková rezervace**, resp. území, jehož hodnota má být v maximální míře uchovávána. Základem této hodnoty je fyzická urbánní struktura města, v tomto případě především struktury spoluvytvářejících vymezené řešené prostory. Cílem takovéto ochrany je pak především zachování autenticity celku a jeho součástí. Těmi jsou nejen jednotlivé hmotné komponenty území, ale také jeho obsah spoluvytvářející ochrany hodnou atmosféru prostředí.

Řešené území je v čase sedimentované, velmi strukturované **prostorové kontinuum** tvořené až dramaturgicky komponovanou soustavou prostorů působících jako celek a současně tím, že jednotlivé součásti vytvářejí místa s vlastním nezaměnitelným charakterem, identitou.

Další premisou je fakt, že celkové působení veřejného prostoru je součtem působení trvalých (hmotných) součástí prostředí a jeho vitálních (dočasných) projevů. Tedy stabilizovaných hodnot nesených objekty s individuálně stanovenou památkovou ochranou, ale také jejich jedinečnou konfigurací. Identita, a do jisté míry i autenticita prostředí zahrnuje také část vitální, provozní, v čase se vyvíjející potřebu. Na rozhraní těchto částí je právě předmět návrhů – veřejný prostor města.

Z výše uvedeného vyplývá další předpoklad, jímž je názor, že nositelem kvality prostředí je do značné míry jeho vitalita, resp. „*modus vivendi*“ města, které mohou být návrhem nepřímo podpořeny nebo iniciovány. Je nesnadné tento potenciál návrhu objevovat, platí však pro něj i to, že architektonická, či designová spekulace nemůže tento vnitřní obsah nahradit. Stručně řečeno, výslednou kvalitu prostředí ovlivňuje jeho architektura jen z části. Je zde spíše v roli iniciační, služebné či katalyzační. Určitá zdrženlivost a diskrétnost projevů je zcela na místě.

Posledním vnitřním předpokladem vyjádření je pojetí smyslu památkové ochrany jako nástroje k uchování hodnot historických (a to i ve smyslu paměti – pamětihodnosti), stop evoluce prostředí a vlastních architektonických, resp. umělecko-historických hodnot.

b) POSOUZENÍ JEDNOTLIVÝCH NÁVRHŮ

Návrh č. 1 - Ing. Arch. Štěpán Děnge, Desk architekti s.r.o

Celkové pojetí, koncepce

Celkové pojetí návrhu je neokázalé, bez výraznějších architektonických gest s patrnou snahou realisticky reagovat na specifické situace řešeného území. Svým způsobem je také minimalistické. Půdorysná řešení, členění ploch jsou odvozována od potřeb místní dopravy. Není zcela zřejmé, zda je tento přístup výsledkem pragmatického pojetí, skromné architektonické ambice či respektu ke stávajícímu stavu. Přístup sice volí různorodé prvky pro jednotlivé sub-prostory, avšak nevytváří druhou stejně potřebnou polohu, která by celek propojovala v jeden, byť vnitřně diferencovaný celek. Dílčí řešení přinášející do území nové prvky trpí určitou neorganičností a působí téměř chaoticky, v lepším případě nesourodě.

Řešení dílčích částí

Severní, demolicí narušený vstup do území nepřináší v řešení žádný nový architektonický podnět, krom nového dopravního řešení přilehlé křižovatky.

Prostor před kostelem je řešen v principu správně co do funkce i pohybu pěších. Z formálního pohledu je však geometrie členění poněkud tvrdá a schématická. Ke své škodě málo reflektuje, zajímavě rostlý a rozsochatý charakter tohoto prostoru.

V centrálním prostoru náměstí je nejvýraznější změnou vysázení dvaceti tří stromů, odpovídající situaci z konce 19. století. Toto řešení je možné, avšak problematické se dnes může jevit obklopení barokního sloupu stromy. Podobně je tomu se čtveřicí stromů před hrobkou, vymezujících jakýsi čtvercový, spíše neopodstatněný, formální sub-prostor před průčelím hrobky. Jen částečná viditelnost stromů z prostoru náměstí i jejich působení, vzhledem ke značně skloněnému terénu, by mohlo být před významným průčelím rušivé. V kombinaci s nahodile umístěnými lavičkami a rozpačtým navázáním do ulice Vrchlického znejasňuje současnou situaci.

Dolní část náměstí

Navržené řešení poněkud oslabuje zajímavou kvalitou prostoru, jenž se mění z ulice v náměstí. Pozitivní, v rámci všech návrhů ojedinělý pokus o vyjádření centrality této části prostoru v podobě vodního prvku je málo průkazný a je oslaben výrazněji působícím podélným uspořádáním ploch různého funkčního využití jednotlivých stran (posezení pod stromy a parkování vozidel).

Prostor bývalého dobytčího trhu

Úvaha o tržní funkci je v daném místě logická a správná. Její architektonické ztvárnění však působí v kontextu okolní zástavby neorganicky a chladně. Podobně je tomu s kompozičním principem, který rozděluje prostor příčně na dvě stejné, vzájemně nesourodé a nesouvisející části, navíc v místě prostorově neodůvodněném. Různé formy parkování pak dále umocňují neklidný dojem z navrhovaného řešení.

Návrh č. 2, ATELIER RAW

Celkové pojetí, koncepce

Jedná se o komplexní, citlivě zpracovaný návrh. V textu akcentovaná role reálného života prostoru jako podstatná součást jeho kvality je viditelně promítnuta do jeho pojetí. Snaha po dosažení jak jednoty (v podobě probíhající stromové zeleně) tak diferenciaci jednotlivých prostorů (citlivé, individualizované formy charakteru dlažby) toho docilují neokázalou, přiměřenou a nenáročnou cestou. Citlivé, poetizující pojetí však poněkud kontrastuje s rasantně se uplatňujícími snahami po řešení terénního reliéfu formou jeho vyrovnání za cenu četných opěrných zídek.

Řešení dílčích částí

Severní, prostorově narušený vstup do území je prakticky ponechán beze změny, v řešení není žádný nový architektonický podnět, krom nového dopravního řešení přílehlé křižovatky.

Prostor před kostelem je chápán spíše jako uliční úsek (probíhající stromořadí) a nevyužívá nabídky k vytvoření centrálněji pojatého prostoru kolem pramene, což umocňuje poněkud robustní oddělení masivně působící zídka ulice a pramene.

Centrální prostor

Centrální prostor náměstí je řešen jednoduše, bez zbytečných architektonických dodatků, jen za pomoci citlivě provedené tradiční dlažby. To podporuje vnímání celku, pozitivně monumentalizuje prostor a zviditelňuje charakteristickou modelaci terénu. Jako celek vytváří klidný rámec jedinečnému výhledu. Problematictější se jeví poněkud formální geometricky tvrdé členění prostoru před hrobkou. Čitelnější a odůvodnitelné by bylo, pokud bychom jej chápali jako abstrakci terasovitěho uspořádání.

Dolní část náměstí

Navržené řešení potvrzuje nejednoznačnou formu i kvalitu prostoru, jenž se mění z ulice v náměstí. Stromořadí sice podporuje vnímání zajímavého kónického tvaru, avšak práce s terénem, resp. opěrnou zídka podélný prostor v tomto směru ještě více rozděluje na dvě vizuálně i funkčně odlišné části, čímž oslabuje příznivé působení měkkého tvaru i proporce této části náměstí.

Prostor bývalého dobytčího trhu

Návrh opouští ambici revokace tržně pojatého prostoru ve prospěch vždy aktuální potřeby parkování. Tuto praktickou úvahu komplementárně vyvažuje estetizovaným zeleným parterem. Použití propojujícího tématu celého projektu, opěrných zídek je v tomto místě subtilnější díky reflexi klesajícího terénu. Otázkou může být centrální umístění příčného schodiště.

Návrh č. 3, Kuba & Pilař architekti s.r.o.

Celkové pojetí, koncepce

Pojetí návrhu je velmi komplexní jak po obsahové, formální tak metodické stránce. Je založeno na kreativním a kontextuálním přístupu, a to jak v prostorové tak časové dimenzi. Pochopení smyslu vlastního prostředí i úkolu je vhodně doloženo jak mapami okolí, tak dobovými ilustracemi.

Jedná se o projekt odvážný i citlivý. Sleduje naplnění potenciálu celku i jednotlivostí a nebojí se řešit i komplementární problémy, nastínit i časově vzdálenější a ambicióznější úkoly, např. v podobě předjímaných dostaveb. Jeho kvalita, předurčující jej k možné realizaci má však i drobná úskalí. Návrh má značnou architektonickou ambici, místy hraničící až s přeceněním používání architektonických nástrojů při hledání identity a kvality veřejného prostoru. Výrazná autorská stopa si zde, myslím, nárokuje veliký prostor a neponechává v definitivnosti navrhovaných řešení větší prostor pro stopy další. Zjevná kreativní, energie autorů se místy dotýká podstaty autenticity prostředí, hodnoty spontánní „obyčejnosti“ a sedimentované „nahodilosti“, které jsou také podstatnými atributy území. Přetváří i některé prvky, které sice nemají specifickou historickou či uměleckou hodnotu, ale jsou jeho součástí a dokladem evoluce „mikulovského“ prostředí.

Za nepřilíš šťastný považuji jednotný způsob příčně orientované univerzální dlažby, který jednak oslabuje měkkost půdorysného formování prostorů a místy se nesebádně vyrovnává s jinak sympatickými anomáliemi, jednak částečně nivelizuje specifická působení jednotlivých prostorů.

V tomto smyslu, domnívám se, je potřebné některé součásti návrhu chápat jako určité nabídky, či nasměrování, které by měl další vývoj území sledovat a dále rozvíjet a individualizovat, resp. by mohly být dále rozpracovány.

Naopak práce s vodními prvky je velmi sympatická, i když je zřejmé, že jejich provoz je náročný a jen sezónní.

Nicméně vše zmíněné činí s profesionalitou, vytříbeností a vkusem a výsledek je velmi pozitivní.

Za speciální zmínku stojí rozsah, výbava a provedení návrhu, které jsou na velmi vysoké úrovni.

Řešení dílčích částí

Severní, prostorově narušený vstup do území je v návrhu oddělen od prostoru před kostelem, resp. kolem pramene volnou parafrází dříve zde existující zástavby, evokující neexistující vstupní bránu do města. Poněkud bizarní narativní forma stavby by jistě byla tvrdým architektonickým oříškem, ale lze ji chápat jako zobrazení urbanistického principu, jež by měla naplňovat. Nově vymezený, přílehlý vnější prostor u křižovatky je poněkud znejasněn tvrdou geometrií instalovaného posezení, resp. záhonů. Nicméně naplňuje očekávanou pobytovou funkci.

Prostor před kostelem je vhodně morfologicky proměněn do podoby amfiteátru umocňující existující objekt v jeho středu. Stupňovité řešení v kombinaci s vysazením tří stromů nabízí

různé formy posezení. Intimní a jistě akusticky příjemný zážitek by byl dotvořen navrhovanou kašnou. Možnou otázkou je zvážení rozsahu stupňů schodišť.

Centrální prostor

Centrální prostor náměstí je řešen jednoduše, bez zbytečných architektonických dodatků, jen za pomoci dlažby. Velmi správně je pochopena role prostoru před hrobkou jako nika, která se již k prostoru náměstí vztahuje diskrétnější formou, a do níž je možno z náměstí nahlížet. Elegantní a rozsahem přiměřené je také nenásilné řešení stupňů k možnému posezení.

Dolní část náměstí

Řešení tohoto prostoru je vedeno ideou „lineárního náměstí“ (je zde cítit určitá kontradikce). Z pohledu očekávání funkce náměstí se mi jeví další podélné členění tohoto prostoru jako nepřilíš šťastné. Vítězí zde podoba uliční nad podobou náměstí. Tu podporuje předělení prostoru v tomto směru velmi dlouhým objektem kašny, což nepovažuji za vhodné. Příčná prostupnost by měla být zachována ve větší míře. Naopak citlivá práce s modelací terénu a procházející stromořadí jsou sympatické.

Prostor bývalého dobytčího trhu a jižní vstup do náměstí

Návrh se správně vrací k tržní funkci prostoru a předkládá velmi ambiciózní a invenční řešení, založené na sanaci tohoto prostoru formou dostaveb, které jej vymezují a dotvářejí. Jejich architektonické ztvárnění v rámci této práce chápu jako ilustrativní, resp. „urbanistické“. Do prostoru je vlastně vložen (dříve existující?) špalíček zástavby. Jedná se tedy o poměrně významnou a ambiciózní proměnu – restituci z pohledu historické urbánní struktury.

Návrh č. 4, ARCHSTUDIO architects & designers

Celkové pojetí, koncepce

Pojetí návrhu je založeno na dílčích, spíše drobných intervencích, do značně míry spočívajících na instalaci různých prvků uličního mobiliáře. Propojujícím prvkem, jinak ve svém působení poněkud atomizovaného pojetí úprav, je dynamicky probíhající linie ploch pro pojízdnou dopravu. Řešení vykazuje velkou různorodost hraničící chaotičností. Je zřejmé, že před výraznější kompozicí propojující celek jsou upřednostněny velmi fragmentární řešení.

Řešení dílčích částí

Severní, prostorově narušený vstup do území je řešen „divadelním“ efektem jakési kulisy neexistující brány. Řešení je sice možné, avšak pro jeho úspěšné zvládnutí by jeho případná realizace byla složitým výtvarným problémem zasluhujícím zvláštní podrobné řešení.

Prostor před kostelem je řešen jako organicky formovaný amfiteátr střídající minerální plochy – stupňů schodiště a vegetální, travnaté plochy mezipodest. Obecně je organické formování kontextuální, avšak chybí podobnější zobrazení prokazující funkčnost řešení například z pohledu rozsahu travnatých ploch a jejich údržby.

Centrální prostor

Stejně jako řešení ostatních prostorů návrh předkládá soubor drobných úprav, které však nevytvářejí výrazněji vyjádřený architektonický záměr. Umístění instalovaných prvků působí spíše nahodile.

Příkladem za všechny zde může být naznačená kompoziční (pohledová?) osa mezi kašnou a průčelím hrobky vedená přes (nahodile?) umístěna tři parkovacích stání (obsazena by tuto osu narušila). Podobně je tomu i ve vlastním předprostoru hrobky.

Dolní část náměstí

I tato část je v návrhu řešena obdobně jako přechozí. Působí jako pragmaticky splněný úkol zajištění provozu, parkování, aniž by byl zřejmý architektonický záměr.

Prostor bývalého dobytčího trhu a jižní vstup do náměstí

Princip drobných intervencí, instalace mobiliáře a dominance dopravního řešení jsou podstatou řešení i tohoto prostoru. Kladně lze hodnotit umístění tržní plochy, naopak umístění „sklípků“ působí rozpačitě, tím spíše, že je ve vizualizaci znázorněno nerealisticky.

c) ZÁVĚR

Na závěr je potřené konstatovat, že všem návrhům byla věnována dostatečná péče a každý má svoji specifickou kvalitu. Není snadné stanovit jednoznačné pořadí mnou spatřované kvality všech prací. Přesto je z mého pohledu možné návrhy rozdělit do dvou skupin. Konceptně propracovaněji působí návrhy č. 2 a 3. Splňují lépe kritéria uvedená v úvodu posouzení. Jeden svojí určitou poetičností a snahou po estetizaci prostorů (č. 2), druhý výraznou koncepcí a invenčností.

Po zevrubném posouzení všech návrhů dávám přednost návrhu č. 3, Kuba – Pilař. Nejen pro zmíněný invenční přístup, ale také promyšlenost navrhovaných řešení a v neposlední řadě profesionální kvalitu zpracování, svědčící o zkušenosti a zaangażovanosti autorů. Tomuto, z mého pohledu nejprínosnějšímu návrhu je proto záměrně věnován nejen největší, ale i nejkritičtější prostor, neboť je zde, jak doufám, předpoklad jeho realizace.

Obdobně kriticky rozsáhlé by mohly být komentáře k ostatním návrhům.

P.S.

Posouzení prací kolegů jichž si všech obecně vážím, je vždy složité a jistě obsahuje i osobní preference určitého přístupu. Přesto potvrzuji maximální snahu o nezaujatost a objektivitu.

ing. arch. Jan Sedlák

Autorizovaný architekt ČKA

V Praze, září 2016